

[Bjørn Elmquist]

Tidligere i debatten interesserede hr. Gert Petersen sig for, om det, at man havde flere partier i et land, indebar en garanti for, at menneskerettighederne så snarere blev overholdt.

Det mener vi nok er et ganske afgørende element; det er naturligvis ikke det eneste element, for man kan også have ganske få partier og så nogle meget høje spærregrænser, og så er der nogle, der kommer i klemme; men vi synes, at et af de krav og en af de forhåbninger, som vi nærer til Østeuropa, er, at det, som vi ser udvikle sig i Ungarn, det, som er på vej i Polen, også breder sig til nogle af de andre lande, hvor det bliver en virkelig del af dagligdagen.

Vi følger naturligvis nøje, hvad der sker i Sovjetunionen, og har hæftet os ved de demokratiske reformplaner, som handler om, at der altid skal være to kandidater til ethvert valg, men det er jo ganske afgørende, om de kandidater så kan komme fra forskellige partier. Jeg tror, at vi kan sammenfatte det derhen, at vi mener, at den politiske pluralisme er afgørende for, om disse udviklinger, der er i gang i øjeblikket, virkelig bliver til noget. Det er et af de elementer, vi mere og mere må se at få ind i CSCE-processen. Hvordan det kan ske, det bliver nok svært, for det bliver svært at lave det som egentlig retlige garantier, men det må være noget med retten til at danne sine egne partier, retten til at organisere sig, og at det tages ganske alvorligt.

Knud Lind (FP):

Ifølge den motiverede dagsorden kan vi nok ikke undgå, at der bliver nogle rejser. Det er ikke blot København, det er også Moskva og Paris. Og hvis jeg kender hr. Bjørn Elmquist ret, så bliver det ikke bare ved det.

Når udenrigsminister Sjevardnadse ved Winemødets åbning frejdt lancerede et forslag om at afholde et opfølgende møde i Moskva, må man forundres over, at hr. Bjørn Elmquist, hr. Ole Espersen, hr. Gert Petersen og især den konservative ordfører hopper på denne lim-pind.

Selv om jeg har kunnet fortælle her i dag i min første ordførertale, hvor dårligt det står til med menneskerettighederne i Sovjetunionen, går de øvrige ordførere alligevel ind for denne fælles dagsorden. Og hvad sker der ved det? Ja, der sker det, at de vil blive taget til indtægt for Sovjetunionens manglende menneskerettig-

hedspolitik, de øvrige ordførere bliver gidsler, vel at mærke frivillige gidsler for, at Sovjetunionen fremover kan undertrykke menneskerettighederne. Det er realiteterne i dag, hvis man vedtager den motiverede dagsorden.

Jeg vil så tydeligt, som det er mig muligt, understrege, at Fremskridtspartiet går helhjertet ind for overholdelsen af menneskerettighederne. Det gælder i Sovjetunionen, men til orientering for hr. Gert Petersen gælder dette også i Sydafrika. Det er derfor, vi bl.a. har fru Annette Just dernede for at se efter, om det nu også går rigtigt til. Og det er også hovedgrunden til, at vi ikke kan stemme for det motiverede dagsordensforslag, som er fremsat i dag. Man lader sig misbruge politisk, og man gør det til og med frivilligt.

Udenrigsministeren og hr. Ole Espersen vil gerne have, at regeringen holder sig uden for mødet i København i 1990. Så bør man skynde sig at lave dette mangelfulde og forvirrende dagsordensforslag om; der er endnu mulighed for at trække det tilbage.

Jeg vil også gerne sige, at det undrer mig lidt – nej, det undrer mig ikke, at hr. Gert Petersen næsten endte med at skamrose det sovjetiske system. Men jeg kan så spørge direkte, om hr. Gert Petersen mener, at menneskerettighederne i Sovjetunionen bliver overholdt.

Jeg vil så tage fat på denne dagsordens mest diffuse punkt, og jeg citerer:

»... opfordrer regeringen til at sikre, at specielt mødet i København i 1990 får et forløb, der sætter et godt eksempel for fremtiden, også når det drejer sig om privates og private organisationers engagement i menneskerettigheds-spørgsmål«.

Det var en ordentlig mundfuld, og jeg fik ikke svar fra udenrigsministeren på, hvordan udenrigsministeren ville sikre sig det gode eksempel i København. Det er der overhovedet intet om.

Når vi er modstandere af dette her, er det reelt, fordi vi bliver spændt for en vogn – frivilligt vel at mærke. Vi bliver spændt for en vogn, som vi ikke ønsker at spændes for. Vi går ind for menneskerettighederne som alle andre, men vi ønsker ikke tant og fjas som det, der er sat ind i denne motiverede dagsorden. Det er overhovedet ikke til at overholde, og jeg begriber ikke, hvordan udenrigsministeren kan gå med til en formulering som den, der er lavet i slutningen af dagsordenen.